

gjørelsen af 28de Januar 1852 proclamerede Fællesforfatning. Hvad angaaer disse Kjendsgjerninger, saa skal jeg ikke erindre Noget derimod, men det er vist, at der ogsaa foreligger andre Kjendsgjerninger, som vise, at man ikke har været saa redbon til at gaae ind derpaa; jeg skal i saa Henseende fornemmelig holde mig til den store Banfællighed, der var ved at bringe en Arvelov istand, som jo dog var den eneste Betingelse for at holde Staten sammen og værges Danmark imod Faren for, at et fremmed Dynasti kunde komme til at herske her, hvilket man ellers kunde være udsat for, en Fare, som ogsaa stærkt blev udtalt i den grundlovgivende Forsamling, men som man ikke siden, da Regjeringen netop havde været saa lykkelig at faa noget i værkfat, som kunde afvende denne Fare, syntes ikke længer at ville erkende.

Jeg skal ligeledes erindre om de Banfælligheder, der bleve gjorte med Hensyn til Toldeenheden, der var saa aldeles stemmende med Danmarks Interesse.

Jeg gjør disse Bemærkninger ingenlunde for at fremsætte nogen Bebreidelse enten mod den ene eller den anden Side, men for at det maa indsees, at hvad der har forhindret, at Fællesforfatningen kunde blive i værkfat saa betimeligt og paa en til Landets Lære saa svarende Maade, som man kunde ønske den, ikke ligger hos Regjeringen, idetmindste ikke alene, og jeg troer, at dette maa bestyrke Forsamlingen i de Bestræbelser for at søge Rigets forvilede Forhold ordnede, som ere udtalte i Adressen, mod hvilken jeg iøvrigt ikke kan have Noget at bemærke.

Tscherning: Det har glædet mig at høre den ærede Minister anerkende den maadeholdne Form og det maadeholdne Indhold, som ligger i denne Adresse, der med Sikkerhed fremstiller Minimum, det Mindste af det, som Rigsdagen maa holde fast. Vil Regjeringen gaae derudover, maa den søle, at den falder ind paa Ulovlighedens Vej. Men jeg siger, at det ikke er nødvendigt at betræde denne Vej, thi skøndt jeg troer, som jeg har sagt igaar, at dette Ministerium bedre end noget andet kan føre os til Maalet, vil der dog ikke, naar det behøves,

favnes Folk, der indenfor de Grændser, vi nu have affruktet, ville kunne føre det igennem; saadanne Folk ville ikke favnes. Betingelserne have hidtil været vanfællige, thi Uvissheden har været stor fra Rigsdagens Side, den har forlængede manglet Positivitet og Resignation. Det er sandt! men nu ere begge Dele der, nu favnes de ikke, nu ere Banfællighederne borte. Den ærede Minister har iøvrigt Uret selv i den „Kjendsgjerning“, han har anført. Der har efter min Mening været lagt Ministeriet skædelige, unyttige, fordærvelige Hindringer i veien; men under denne hele Bevægelse har Regjeringen modtaget de kraftigste Beviser for, at Befolkningen vilde fremad! Befolkningen i dens Fleerhed vilde fremad. Regjeringen har havt, kun i en eneste Sag undtagen, et Fleertal med sig, et Fleertal, som vilde støtte enhver af dens lovlige Bestræbelser, og det et Fleertal, for hvilket den ærede Minister selv har staaet i Spidsen, kort forend han blev Minister, et stort Fleertal, som var forskelligt fra ham i personlige Anskuelser. Dette Fleertal repræsenterer han i Ministeriet, og det fordrer nu af ham, at han hævder den constitutionelle Mand i Grundloven. Vi have gaaet med ham og støttet ham, fordi vi ventede, at han skulde søle, hvad der laae i den Forpligtelse, han ved denne Understøttelse paatog sig. Vi kunde dengang have stillet et andet Forslag istedetfor hans med nogle smaa Ordforandringer, for at kunne have denne Tilfredsstillelse for vor Forsængelighed at kunne sige: at det var vor Mening, der fik Fleertal. Den ærede Minister kunde hverken have gjort det Gne eller det Andet for at skaffe Fleertal tilvele for sit Forslag; men vi resignerede os for den gamle, fortjente og hæderlige Mand, fordi vi ventede, at han skulde føre den hele Opgave igennem paa en Maade, der kunde fyldestgjøre Folket i dets inderste Kjerne; thi det er der Spørgsmaal om.

Nu vil jeg vende mig til Undersøgelsen af selve Sagen, som den ærede Minister har indledet, og jeg vil da udtale, og det kan jeg gjøre med saameget desto større Sikkerhed, som jeg tidligere har anvist den samme Vej. Den Vej, som Ministeriet har betraadt i Henseende til Formen ved Udgivelsen af Forordningen af